

Bruxelles, 12. veljače 2025.
(OR. en)

5985/25

INST 33
POLGEN 4
AG 11

POP RATNA BILJEŠKA

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	12. veljače 2025.
Za:	Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2025) 45 final
Predmet:	KOMUNIKACIJA KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU, VIJEĆU, EUROPSKOM GOSPODARSKOM I SOCIJALNOM ODBORU I ODBORU REGIJA Program rada Komisije za 2025. Zajedno naprijed: odvažnija, jednostavnija i brža Unija

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2025) 45 final.

Priloženo: COM(2025) 45 final

Strasbourg, 11.2.2025.
COM(2025) 45 final

**KOMUNIKACIJA KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU, VIJEĆU,
EUROPSKOM GOSPODARSKOM I SOCIJALNOM ODBORU I ODBORU REGIJA**

Program rada Komisije za 2025.

Zajedno naprijed: odvažnija, jednostavnija i brža Unija

„Najveći izazovi našeg doba, od sigurnosti do klimatskih promjena i konkurentnosti, mogu se svladati samo zajedničkim naporima. S tim na umu smatram da Europa mora odabrati za sebe najbolju opciju: Uniju.” – Predsjednica Ursula von der Leyen, 18. srpnja 2024.

1. Prema snažnoj i ujedinjenoj Europi

U vrijeme velike nestabilnosti i velikih očekivanja koja od nas imaju europski građani, odluke koje će naša Unija donijeti ove godine vjerojatno će oblikovati Europu u sljedećim desetljećima. To je odraz nestabilnosti i nesigurnosti s kojima se Europa suočava i koje su iskazali glasači koji su prošlog lipnja u rekordnom broju glasovali na izborima za Europski parlament. To pokazuje razmjere generacijskih izazova s kojima se suočavamo. Međutim, to pokazuje i kako **odvažnija, jednostavnija i brža** Unija, koja pametno iskorištava svoju veličinu, snagu i vrijednosti, može stvarno utjecati na živote ljudi. Čini to pružajući potporu i radeći na sigurnijoj, prosperitetnijoj i zdravijoj budućnosti za nadolazeće generacije.

Ovaj Program rada izrađen je u kontekstu niza **međusobno povezanih izazova**. S obzirom na povećano tržišno natjecanje i prijetnje poretku utemeljenom na pravilima potrebno je ojačati konkurentnost europskog gospodarstva. Budući da se europska poduzeća danas suočavaju s problemima kao što su nepošteno tržišno natjecanje, visoki troškovi energije, nedostatak radne snage i vještina te prepreke pristupu kapitalu te kako bismo ostvarili dugoročni cilj Europe da do 2050. postane prvi klimatski neutralan kontinent, moramo ukloniti strukturne prepreke konkurentnosti EU-a. I poduzeća i građani traže jednostavnija pravila i mjere koje omogućuju bržu promjenu.

Geopolitička nestabilnost i agresivni rat Rusije protiv Ukrajine znatno su promijenili sigurnosno okruženje u Europi. Nezakonite migracije i dalje su problem koji izaziva zabrinutost. Međutim, građani moraju imati povjerenja u to da njihove vlade i institucije drže situaciju pod kontrolom, dok je istodobno potrebno priznati i da se problem nedostatka vještina može riješiti i migracijama radne snage. Klimatske promjene imaju jasan i sve razorniji utjecaj na svakodnevni život građana i rad poduzeća u cijeloj Europi. To pokazuju brojni ekstremni vremenski uvjeti koji posljednjih godina pogađaju naš kontinent. Potrebno je ojačati naša društva i kontinuirano održavati našu kvalitetu života, od sigurnosti opskrbe hranom i energijom do prirodnog okoliša. Ugrožene su temeljne vrijednosti koje su osnova naše Unije, uključujući našu demokraciju, a postoje i jasni dokazi o kampanjama vanjskog uplitanja.

Sve to potvrđuje činjenicu da su europski izazovi preveliki da bi ih države članice rješavale same. Svoj golemi potencijal možemo ostvariti samo ako smo ujedinjeni. Samo **snažna i ujedinjena Unija** jamstvo je da Europa nastavi ostvarivati rezultate kod kuće i širiti svoj utjecaj i interese u svijetu. To jedinstvo štiti naše europske vrijednosti, potiče demokraciju, solidarnost i jednakost te osigurava socijalno pravedan kontinent na kojem nitko nije zapostavljen.

To je pokretačka snaga ovog prvog Programa rada Komisije za novi Kolegij. U **političkim smjernicama i mandatnim pismima** koje je predsjednica Ursula von der Leyen poslala svakom članu Kolegija navode se glavne inicijative koje će Komisija poduzeti u prvoj godini

svojem mandatu. Usmjerene su na odlučne mjere za jačanje naše **sigurnosti, blagostanja i demokracije** i odgovor na pitanja koja su Europljanima najvažnija. U njima se odražava potreba, koju su izrazili građani i poduzeća, da europski način rada i komuniciranja postane **brži i jednostavniji** te da se njime osigura da naši prijedlozi imaju najbrži mogući učinak u cilju potpore građanima i jačanja našeg socijalnog tržišnog gospodarstva.

U središtu rada Kolegija bit će nužnost poticanja ulaganja u naše prioritete, a prijedlogom novog dugoročnog proračuna utvrdit će se kako to postići. Poduzet ćemo korake kako bismo se pripremili za proširenu Uniju i pojačali napore za potporu zemljama kandidatkinjama tijekom procesa pristupanja koji se temelji na zaslugama. U svjetlu aktualnih sukoba i previranja građani su postali svjesniji i da je **veća Unija ujedno i snažnija**, da naš kontinent čini sigurnijim i naše tržište konkurentnijim te da dodatno učvršćuje europsku demokraciju.

2. Pojednostavnjenje pravila i učinkovita provedba

EU je već dugo središte industrije i inovacija, a odlikuje ga jedinstveno socijalno tržišno gospodarstvo. Kako bi se pridonijelo jačanju konkurentnosti, blagostanja i otpornosti u EU-u, u Komunikaciji priloženoj ovom Programu rada utvrđeni su **vizija i alati za program provedbe i pojednostavnjenja**. Stvaranjem snažnih partnerstava s poduzećima i dionicima ispitat ćemo strukturu i primjenu našeg zakonodavstva kako bismo pojednostavnili propise i učinkovitije provodili politike. Od toga će koristiti prije svega imati mala i srednja poduzeća (MSP-ovi).

U ovom Programu rada predstavljen je prvi prijedlog skupnih paketa kojima se pojednostavnjuju različiti zakonodavni akti, uz rekordan broj inicijativa s izraženom dimenzijom pojednostavnjenja. Taj skup prijedloga pridonijet će postizanju cilja smanjenja administrativnog opterećenja za najmanje 25 %, odnosno za najmanje 35 % za MSP-ove. Uključuje i godišnji plan evaluacija i provjera primjerenosti kako bi se osigurao kontinuitet postupka pojednostavnjenja i smanjenja opterećenja.

Prijedlozi skupnih paketa, koji će se donijeti u sljedećoj fazi, usredotočit će se na prioritetne sektore na koje su upozorili dionici i koji su navedeni u Draghijevu izvješću. Bit će usmjereni na osiguravanje usklađenosti i stvaranje poticajnog okruženja, a time i na maksimalno pojednostavnjenje rješavanjem posljedica međudjelovanja različitih zakonodavnih akata. Konkretno, Komisija će predložiti racionalizaciju i pojednostavnjenje **izvješćivanja o održivom financiranju i dužne pažnje za održivo poslovanje i taksonomiju** te stvoriti **novu kategoriju malih poduzeća srednje tržišne kapitalizacije** s prilagođenim zahtjevima. Drugim mjerama olakšat će se provedba **programa InvestEU i Europskog fonda za strateška ulaganja**, među ostalim pojednostavnjenjem izvješćivanja i poticanjem ulaganja.

Ubrzat ćemo put prema digitalnom regulatornom okruženju i predložiti uklanjanje **neučinkovitih zahtjeva za upotrebu papirnatog oblika** u zakonodavstvu o proizvodima te izgradnju sinergija i dosljednosti u području **zaštite podataka i pravila o kibernetičkoj sigurnosti**. **Mjere pojednostavnjenja koje se odnose na zajedničku poljoprivrednu politiku** i druga područja politike koja se odnose na poljoprivrednike bit će usmjerene na daljnje smanjenje složenosti i prekomjernog administrativnog opterećenja za nacionalne

uprave i poljoprivrednike. Razmotrit će se daljnji prijedlozi za pojednostavnjenje, uključujući mogući skupni paket u području obrane kako bi se postigli ciljevi ulaganja koji će se utvrditi u Bijeloj knjizi i kako bi se omogućio procvat inovativnih poduzeća.

Osim prijedloga skupnih paketa, drugim inicijativama pojednostavnit će se zakonodavstvo kako bi se pojednostavnilo izdavanje dozvola i odobrenja te zahtjevi za izvješćivanje te kako bi se olakšala ulaganja u Europi. To uključuje, na primjer, **Akt o ubrzanju industrijske dekarbonizacije** kojim će se poduprijeti energetske intenzivne industrije.

Godišnji plan za evaluacije i provjere primjerenosti omogućit će nam da kritički razmotrimo potencijal za pojednostavnjenje, konsolidaciju i kodifikaciju *pravne stečevine* EU-a te da iskoristimo prilike za smanjenje troškova u okviru našeg testiranja otpornosti na stres. Evaluacija programa i fondova u sklopu višegodišnjeg financijskog okvira također će biti prilika za procjenu načina za smanjenje opterećenja povezanih s financijskim programima EU-a.

Osim pojednostavnjenja, **učinkovita provedba zakona i politika EU-a ključna je** za osiguravanje njihova pravilnog funkcioniranja. Komisija će surađivati s Europskim parlamentom, Vijećem, tijelima država članica na svim razinama i dionicima na rješavanju problema prekomjerne regulacije, pojednostavnjenju pravila i učinkovitijoj provedbi politika. Zbog toga će **sve institucije morati preuzeti znatnu odgovornost za ambiciozan program provedbe i pojednostavnjenja**.

Kako bi se potaknuo osjećaj **zajedničke odgovornosti svih institucija** za bolju provedbu pravila i politika, svaki povjerenik predstaviti će odgovarajućem odboru Europskog parlamenta i sastavu Vijeća godišnje izvješće o napretku u provedbi i izvršenju.

Suradnja s dionicima i stručnjacima bit će temelj Komisijina pristupa uspješnoj provedbi pravila EU-a. Redoviti **dijalozi o provedbi** između povjerenika i dionika pružit će priliku za procjenu napretka, utvrđivanje područja kojima je potrebno posvetiti pozornost i prikupljanje povratnih informacija o tome što funkcionira, a što ne.

U slučaju da preventivne mjere i suradnja s državama članicama ne budu dovoljne za izbjegavanje kršenja prava EU-a, Komisija će **ustrajati na pokretanju postupaka zbog povrede**. Budući da je u tijeku više od 1500 predmeta zbog povrede, taj je rad i dalje ključan za osiguravanje ujednačene primjene i provedbe prava EU-a u svim državama članicama.

3. Provedba našeg plana za europsku snagu i jedinstvo

3.1. Novi plan za održiv napredak i konkurentnost Europe

Europa je već dugo središte industrije, inovacija i poduzetništva i može se pohvaliti vrhunskim istraživačima i sveučilištima, uspješnim malim poduzećima i stabilnim pravnim okvirom. Međutim, globalna utrka za postizanjem klimatske neutralnosti i preuzimanjem vodeće uloge u razvoju tehnologija koje će oblikovati globalno gospodarstvo u sljedećim desetljećima velik je izazov. Strukturni problemi i dalje ograničavaju konkurentnost Europe jer se poduzeća suočavaju s nestabilnim globalnim okruženjem koje obilježavaju nepošteno

tržišno natjecanje, nestabilni lanci opskrbe, rastući troškovi energije, manjak radne snage i vještina te ograničen pristup kapitalu. **Kompas za konkurentnost** naš je odgovor na te probleme. Tijekom cijelog mandata zalagat ćemo se za povećanje konkurentnosti Europe, što je jedan od glavnih prioriteta ove Komisije.

Europsko jedinstveno tržište bit će ključna sastavnica naše buduće konkurentnosti. Jedinstveno tržište kao jedno od najvećih postignuća EU-a potiče gospodarski rast i olakšava svakodnevni život europskim poduzećima i potrošačima. Predstaviti ćemo **strategiju jedinstvenog tržišta** kao novu horizontalnu strategiju za modernizirano jedinstveno tržište. Njome ćemo zacrtati jasan put prema daljnjem olakšavanju prekograničnog pružanja usluga i robe. U strategiji će se razmotriti i potpuna provedba postojećih pravila te uklanjanje prepreka za jačanje potencijala konkurentnih poduzeća u EU-u. Snažno jedinstveno tržište zahtijeva i pravednu i učinkovitu mobilnost radne snage u cijeloj Uniji. Istodobno će rana i postupna integracija zemalja kandidatkinja u dijelove jedinstvenog tržišta ojačati europske lance vrijednosti i olakšati proces konvergencije.

Posebno ćemo se usredotočiti na nova i rastuća poduzeća kako bismo riješili probleme s kojima se susreću **start-up i scale-up poduzeća u EU-u**, među ostalim u vezi s pristupom financiranju i infrastrukturi, ulaskom na nova tržišta, dobivanjem podataka i privlačenjem potrebnih talenata. Tim će se radom pripremiti teren za Akt o inovacijama, koji će Komisija predložiti u kasnijoj fazi mandata. Kako bi se inovativnim poduzećima pružila potpora za ulaganje i poslovanje na jedinstvenom tržištu, umjesto da se suočavaju s 27 različitih pravnih režima, Komisija će raditi na 28. pravnom režimu kojim će se pojednostavniti važeća pravila, uključujući sve relevantne aspekte prava trgovačkih društava, nesolventnosti, radnog i poreznog prava, i smanjiti troškovi neuspjeha.

U središtu našeg plana suradnje za dekarbonizaciju, održivost i konkurentnost nalazi se **Plan za čistu industriju**. U toj će se inicijativi iznijeti naše hitne kratkoročne strategije za potporu i stvaranje optimalnih uvjeta za jačanje konkurentnosti industrije uz istodobnu dekarbonizaciju. Inicijativa će pomoći Europi da ostvari ciljeve europskog zelenog plana, uz istodobno poboljšanje pristupa cjenovno pristupačnoj energiji, stvaranje vodećih tržišta, poticanje potražnje i ponude kružnih materijala, proizvoda i usluga te jačanje gospodarske sigurnosti. Osim toga, predložit ćemo akcijski plan za povećanje cjenovne pristupačnosti energije za Europu kao potporu Planu za čistu industriju. Izradit ćemo i novi okvir za državne potpore kako bismo ubrzali uvođenje energije iz obnovljivih izvora i dekarbonizaciju industrije i osigurali dostatne proizvodne kapacitete za čistu tehnologiju. Potaknut ćemo i ulaganja u čistu energiju, među ostalim oslobađanjem privatnog kapitala.

Ti će naponi biti povezani sa sveobuhvatnim skupom mjera za energetske integraciju, kojima će se odgovoriti na potrebu Europe za poboljšanom i digitaliziranom mrežnom infrastrukturu, s posebnim naglaskom na elektroenergetskoj mreži. Istražit će se metode za dekarbonizaciju europskih sustava grijanja i hlađenja te integraciju građana i zajednica kao ključnih sudionika energetske tranzicije. Donijet ćemo i **plan za okončanje ovisnosti o uvozu ruske energije** kako bismo dodatno smanjili našu ovisnost i postupno u potpunosti ukinuli sav uvoz ruske energije. Komisija će predstaviti i Ogledni nuklearni program za 2025.

te strateški plan za Europski industrijski savez za male modularne reaktore za potporu ubrzanju tih reaktora.

Dio Plana za čistu industriju bit će i povećanje kružnosti i održivosti ključnih industrija u Europi, uz istodobno smanjenje administracije i troškova usklađivanja kako bi se potaknula konkurentnost. Paketom za kemijsku industriju povećat će se konkurentnost kemijske industrije EU-a i osigurati jednostavniji režim za registraciju, evaluaciju i odobravanje kemikalija te jasnoća u pogledu „vječnih kemikalija”. **Ciljanom revizijom pravila EU-a o kemikalijama (REACH)** pridonijet će se pojednostavnjenju pravila za kemijsku industriju bez ugrožavanja sigurnosti i zaštite okoliša.

Kako bi se olakšao prijeko potreban pristup ulaganjima i mogućnostima financiranja, **unija za štednju i ulaganja** poslužit će kao važan nacrt mjera za stvaranje istinskog unutarnjeg tržišta kapitala, što će financijskim institucijama pomoći da postignu razmjer i postanu konkurentnije na globalnom tržištu, a istodobno će bitno pridonijeti zadovoljavanju dosad nezabilježenih potreba EU-a za financiranjem. Uključivat će **reviziju sekuritizacijskog okvira** osmišljenog za poticanje privatnog financiranja i daljnje poticanje konkurentnosti. Osim toga, **alatom za koordinaciju konkurentnosti**, kojim se nadopunjuje europski semestar, uskladit ćemo privatne i javne reforme i ulaganja na nacionalnoj razini i razini EU-a kako bismo ostvarili svoje političke prioritete.

Plan za čistu industriju bit će popraćen i predloženim **ciljem smanjenja emisija od 90 % do 2040.**, koji će biti uključen u naš **Europski zakon o klimi**. Uoči konferencije **COP30** u Belému (Brazil) u studenom 2025. iznijet ćemo svoju globalnu klimatsku i energetska viziju.

Komisija će nastojati iskoristiti **europske biološke znanosti** za poticanje inovacija u području biotehnologije, udruživanje resursa, uklanjanje regulatornih prepreka, iskorištavanje punog potencijala podataka i umjetne inteligencije te poticanje njihove upotrebe. Na temelju tog znanja i iskustva uspješno biogospodarstvo bit će ključno za održavanje vodećeg položaja industrije EU-a i povećanje otpornosti naših industrija na izazove klimatskih promjena, gubitka bioraznolikosti i onečišćenja. **Strategijom za biogospodarstvo** promicat će se kružnija i održivija proizvodnja te upotreba i potrošnja bioloških resursa u području hrane, materijala, energije i usluga.

Okosnica uspješnog gospodarstva i snažne industrije bit će održiv prometni sustav koji dobro funkcionira i otporan je na buduće promjene i koji omogućuje neometanu prekograničnu otpremu proizvoda u svim vrstama prijevoza. Komisija će predstaviti **plan ulaganja u održivi promet** kao strateški okvir za potporu proizvodnji i distribuciji održivih goriva u prometu. Uključivat će mjere za potporu ubrzanom uvođenju infrastrukture za punjenje i opskrbu te namjenska partnerstva za zelenu trgovinu i ulaganja s trećim zemljama u području obnovljivih i niskougljičnih goriva u prometu.

Najvažniji preduvjet za uspješno digitalno gospodarstvo pouzdana je digitalna infrastruktura visokog kapaciteta. U tu će se svrhu **Aktom o digitalnim mrežama** stvoriti prilike za prekogranično funkcioniranje mreže i pružanje usluga, povećati konkurentnost industrije i poboljšati koordinacija spektra.

Uz pomoć Akta o razvoju računalstva u oblaku i umjetne inteligencije, uz bolji pristup podacima osigurat ćemo i da se u najvećoj mogućoj mjeri iskoriste mogućnosti koje nudi umjetna inteligencija. To će biti cilj akcijskog plana za „kontinent umjetne inteligencije”, koji obuhvaća **tvornice umjetne inteligencije kojima se potiču konkurentni ekosustavi umjetne inteligencije u Europi te strategiju za primjenu umjetne inteligencije. Kvantnom strategijom EU-a**, nakon koje će uslijediti donošenje Kvantnog akta, zadržat ćemo vodeći globalni položaj u tom ključnom sektoru, zaštititi stratešku imovinu, interese, autonomiju i sigurnost te izbjeći stratešku ovisnost o izvorima izvan EU-a. Strategija će pridonijeti izgradnji naših vlastitih kapaciteta za istraživanje i razvoj kvantnih tehnologija te proizvodnju uređaja i sustava koji se na njima temelje.

Zahvaljujući **europskoj poslovnoj lisnici** pojednostavnit ćemo razmjenu informacija među poduzećima i između poduzeća i državnih tijela. Osim što bi se olakšala sigurna razmjena podataka, poslovnom lisnicom otvorile bi se i nove poslovne prilike za pružatelje usluga povjerenja.

Svemirske operacije ključne su za naše povezano gospodarstvo, uključujući inovativne usluge kao što su praćenje okoliša i klime. Kako bismo uspostavili okvir EU-a kojim bi se reguliralo ponašanje europskih svemirskih operatora i osiguralo stabilno, predvidljivo i konkurentno poslovno okruženje, predstaviti ćemo **Akt o svemiru**. Njime će se obuhvatiti i sve veći problem svemirskog otpada i utjecaja svemirskih aktivnosti na okoliš. Poduzet ćemo i korake kako bismo bolje iskoristili prednosti svemirskog gospodarstva.

3.2. Novo doba za europsku obranu i sigurnost

Zbog nedavnih geopolitičkih događaja ponovno je naglašena potreba zaštite europske sigurnosti kako bi se zajamčili mir, stabilnost i blagostanje naših gospodarstava i društava. **Stoga je hitno potrebno ojačati pripravnost Europe za krize i njezinu obrambenu pripravnost** jer se EU i njegove države članice suočavaju s višedimenzionalnim, složenim i prekograničnim prijetnjama i krizama. Agresivni rat Rusije protiv Ukrajine egzistencijalna je prijetnja europskoj sigurnosti i naša potpora Ukrajini mora se nastaviti istim intenzitetom. Europa mora imati sredstva za obranu i zaštitu te za odvrćanje potencijalnih neprijatelja – ne možemo preuzeti rizik da budemo nepripremljeni ili da se pretjerano oslanjamo na druge. Moramo **izgraditi istinsku europsku obrambenu uniju** s konkurentnom obrambenom industrijom. Europa mora ulagati više, ulagati bolje, ulagati zajedno i ulagati u svoja poduzeća. **Blisko ćemo surađivati s NATO-om** i drugim partnerima i poticati ulaganja u jačanje naše obrambene industrijske baze i infrastrukture dvojne namjene. Zajedno s Visokom predstavnicom predstaviti ćemo **Bijelu knjigu o budućnosti europske obrane** kako bismo pokrenuli opsežno savjetovanje o uspostavi okvira Unije za potrebe ulaganja u obranu i ključne obrambene sposobnosti te mogućnostima financiranja.

Odsad moramo moći odgovoriti na krize prije nego što one nastupe, bez obzira na to je li riječ o sigurnosti, gospodarskoj stabilnosti, klimatskoj politici, tehnologiji ili javnom zdravlju. Moramo osnažiti Europu kako bismo bolje predvidjeli, spriječili i pripremili se na krize. U okolnostima novih globalnih prijetnji i nesigurnosti, koje su često hibridne prirode, **Unijina strategija za pripravnost** poslužit će kao temelj za snažniju, pripremljeniju i otporniju Uniju,

a kao podloga za to poslužit će tematsko izvješće Saulija Niinistöa. Strategija će se dopuniti nastojanjima **za potporu medicinskim protumjerama protiv prijetnji javnom zdravlju i strategijom EU-a za stvaranje zaliha** u cilju poboljšanja naše pripravnosti i odgovora na prekogranične prijetnje. **Aktom o kritičnim lijekovima** smanjit ćemo ovisnost u slučaju kritičnih lijekova i sastojaka za koje postoji samo nekoliko proizvođača ili zemalja dobavljača.

Kako bismo odgovorili na sve složenije i prekogranične sigurnosne prijetnje s kojima se Europa suočava, u okviru **nove europske strategije unutarnje sigurnosti** predstaviti ćemo sveobuhvatan skup mjera za predviđanje prijetnji te jačanje otpornosti i sposobnosti EU-a za sprečavanje odnosno odgovor na nova i postojeća kaznena djela i prijetnje. **Direktivom o trgovini vatrenim oružjem** osigurat će se zajednički kaznenopravni standardi o nezakonitoj trgovini vatrenim oružjem, dok će se **novim pravilima o prekursorima za droge** smanjiti njihova dostupnost za proizvodnju nedopuštenih droga i povećati učinkovitost mjera kontrole. Radi suočavanja s promjenjivim prijetnjama Komisija će iznijeti dodatne prijedloge za bolju zaštitu i jačanje otpornosti fizičke i digitalne infrastrukture. Nadovezat ćemo se na naš **akcijski plan za kibernetičku sigurnost bolnica i pružatelja zdravstvene zaštite** i time pridonijeti kapacitetu za sprečavanje kibernetičkih sigurnosnih incidenata u tom iznimno osjetljivom području. Djelovat ćemo i u cilju bolje zaštite naše **podmorske infrastrukture**, posebno **telekomunikacijskih kabela**, koji su ključan dio naše digitalne infrastrukture i sve su izloženi hibridnim prijetnjama.

Osim njezine uloge u poticanju mobilnosti, vizna politika EU-a ima i znatan geopolitički utjecaj. Stoga ćemo raditi na promicanju interesa EU-a u našoj viznoj politici u sve složenijem globalnom okruženju.

Pojačat ćemo napore za **provedbu pakta o migracijama i azilu**. Za to je potrebno koordinirano i učinkovito djelovanje kako bi se osigurao čvrst i pravedan pristup kojim se jamči sigurnost granica EU-a i brži postupci azila i vraćanja, uz istodobno rješavanje temeljnih uzroka migracija i jamčenje zaštite temeljnih prava. Bit će potrebna i bliska i kontinuirana suradnja putem sveobuhvatnih partnerstava s istočnim i južnim susjedima u nastojanju da se spriječe nezakonite migracije. U tom kontekstu u sklopu naše prve petogodišnje **europske strategije za migracije i azil** utvrdit će se strateški okvir usmjeren na budućnost za nastavak rada u okviru pakta, koji će se temeljiti na sveobuhvatnim nacionalnim strategijama država članica EU-a u području migracija i azila. Istodobno se moramo boriti protiv krijumčarskih mreža i tako spriječiti dodatan gubitak života. Također su nam potrebni snažniji i učinkovitiji postupci vraćanja za osobe koje nemaju zakonsko pravo boravka u EU-u, čime bi se dopunila suradnja na jačanju ponovnog prihvata s našim partnerima iz trećih zemalja. U cilju dopune pakta predstaviti ćemo **novi zajednički pristup vraćanju migranata** s novim zakonodavnim okvirom za ubrzavanje i pojednostavnjenje postupka vraćanja, uz suradnju na jačanju ponovnog prihvata s partnerima iz trećih zemalja. Tim novim pristupom u potpunosti će se iskoristiti i potencijal digitalizacije.

3.3. Potpora građanima, jačanje naših društava i našeg socijalnog modela

Jedinstveni i **cijenjeni europski socijalni model** ima dvostruku ulogu jer čini društveni temelj i konkurentsku prednost. Međutim, nedavne krize dovele su ga u pitanje jer su utjecale na troškove života, stanovanje i nejednakosti. To je dodatno pogoršano brzim tehnološkim i demografskim promjenama i sektorskim tranzicijama koje su u tijeku. Stoga će jedan od glavnih naglasaka ove Komisije biti na **jačanju socijalne pravednosti**. Zaštitom našeg socijalnog modela i osiguravanjem pravednosti u gospodarstvu koje se mijenja možemo potaknuti blagostanje i iskoristiti mogućnosti koje nude zelena i digitalna tranzicija.

Od 2017. vodimo se načelima europskog stupa socijalnih prava u radu na rješavanju zajedničkih izazova u području zapošljavanja, vještina i socijalnih pitanja. Ta su načela pretvorena u konkretne mjere putem posebnog akcijskog plana s glavnim ciljevima do 2030. Ključno je dati prednost kontinuiranoj provedbi, stoga ćemo pojačati napore u okviru **novog akcijskog plana za provedbu europskog stupa socijalnih prava**.

Kako bismo osigurali pravednu čistu, digitalnu i socijalnu tranziciju te u skladu s obvezom preuzetom na sastanku na vrhu socijalnih partnera u Val Duchesseu i Trostranom deklaracijom za uspješan europski socijalni dijalog, zajedno s europskim sindikatima i poslodavcima zaključit ćemo novi Pakt za socijalni dijalog. Istodobno ćemo se i dalje savjetovati sa socijalnim partnerima o svim pitanjima koja su za njih važna. Ova je Komisija predana i daljnjem jačanju sudjelovanja mladih kako bi se njihove perspektive uključile u oblikovanje politika. U okviru niza dijaloga o politikama za mlade, uz druge inicijative, saznanja mladih uzet će se u obzir u oblikovanju politika EU-a.

Kako bismo na najbolji način iskoristili europske kulturne i kreativne industrije, koje su među najdinamičnijim i najkonkurentnijim sektorima našega gospodarstva, izradit ćemo okvir za iskorištavanje višestrukih dimenzija naše kulture i kulturne baštine.

U svijetu koji se mijenja moramo osigurati da svi radnici imaju potrebno obrazovanje i osposobljavanje. **Unija vještina** bit će usmjerena na rješavanje problema nedostatka vještina i radne snage, čime će se našim poduzećima osigurati pristup kvalificiranoj radnoj snazi potrebnoj za poticanje njihove produktivnosti i konkurentnosti. Njome će se osigurati i da naši sustavi obrazovanja i osposobljavanja dobiju prave alate koji će Europljane svih generacija pripremiti za budućnost koja se brzo mijenja, i to zahvaljujući visokokvalitetnom i uključivom obrazovanju, osposobljavanju i cjeloživotnom učenju. Istodobno ćemo raditi na osiguravanju **kvalitetnih radnih mjesta** s pristojnim radnim uvjetima, visokim standardima zdravlja i sigurnosti te kolektivnim pregovaranjem.

Potrošači imaju glavnu ulogu u našem socijalnom tržišnom gospodarstvu te doprinose održivom rastu i konkurentnijem jedinstvenom tržištu. Nedavni revolucionarni propisi kao što su Akt o digitalnim uslugama i Akt o digitalnim tržištima pozitivno su utjecali na zaštitu potrošača. Međutim, moramo nastaviti raditi na uklanjanju nedostataka, zaštititi ranjivih potrošača i osiguravanju provedbe. **Sljedeća strategija za potrošače za razdoblje od 2025. do 2030.** uključivat će novi **akcijski plan za potrošače na jedinstvenom tržištu** kojim će se osigurati uravnotežen pristup za zaštitu potrošača bez preopterećenja poduzeća birokracijom.

3.4. Održavanje kvalitete života: poljoprivreda, sigurnost opskrbe hranom, voda i priroda

Europi je potrebna sigurna i cjenovno pristupačna opskrba kvalitetnom lokalnom hranom koja se proizvodi na društveno i ekološki održiv način, poljoprivrednicima nudi pravedan i dostatan dohodak, osigurava dugoročnu konkurentnost europske poljoprivrede te poštuje i štiti naš prirodni okoliš.

Nadovezujući se na ishod strateškog dijaloga o budućnosti poljoprivrede EU-a, **vizija za poljoprivredu i hranu** osigurat će stabilan okvir za poljoprivrednike i iznijeti plan za ključne strateške prijedloge. Vizijom će se osigurati i dugoročna perspektiva za poslovne subjekte, uključujući poljoprivrednike, ribare, MSP-ove i druge aktere u prehrambenom lancu.

Oceani i mora imaju važnu ulogu za blagostanje, održivost i sigurnost Europe, među ostalim zbog svoje jedinstvene sposobnosti reguliranja klime kao najvećeg ponora ugljika na planetu. Mjere za očuvanje naših oceana od ključne su važnosti i za današnje i za buduće generacije. **Paktom o oceanima** stvorit će se jedinstveni referentni okvir za sve politike povezane s oceanima i utvrditi sveobuhvatan pristup oceanima u svim dimenzijama.

Održivo upravljanje vodama jedan je od najvećih izazova s kojima se suočavamo u kontekstu utjecaja klimatskih promjena. Poplave i suše postaju norma, što pokazuju tragični događaji koji posljednjih godina pogađaju Europu. Kad je riječ o **otpornosti voda**, primijenit ćemo pristup „od izvora do mora” i razmotriti vrlo različite izazove u našim regijama i sektorima kako bismo osigurali pravilno upravljanje izvorima vode, poradili na rješavanju problema nestašice vode i onečišćenja te povećali konkurentnost naše vodne industrije.

3.5. Zaštita naše demokracije i očuvanje naših vrijednosti

Demokracija, vladavina prava i temeljna prava kamen su temeljac Europske unije. No, u današnjem rascjepkanom i polariziranom svijetu ne smiju se uzimati zdravo za gotovo. Naša je zajednička odgovornost kontinuirano **braniti, štititi i njegovati svoje temeljne vrijednosti**. Zbog toga će Komisija produbiti i intenzivirati svoj rad kako bi se suočila s izazovima za naš demokratski sustav, poštujući vladavinu prava u svim državama članicama i gradeći uključivo društvo u kojem će svi moći ostvariti svoj puni potencijal. U tom će pogledu Komisija nastaviti suradnju s državama članicama u području vladavine prava i dodatno unaprijediti godišnje izvješće o praćenju vladavine prava kako bi se uključili aspekti jedinstvenog tržišta.

Demokracije u Europskoj uniji i u cijelom svijetu pod udarom su rastućeg ekstremizma, prijetnji novinarima i uplitanja u izbore te su izložene manipuliranju informacijama i različitim oblicima hibridnih prijetnji. Te probleme dodatno pogoršava digitalizacija koja omogućuje da se pogrešne informacije šire rekordnom brzinom. **Europskim štitom za zaštitu demokracije** nastojat ćemo odgovoriti na promjenjivu prirodu prijetnji našoj demokraciji i izbornim procesima. Organizacije civilnog društva imaju važnu ulogu u zaštiti naših demokratskih sustava i institucija, a ova će Komisija pojačati svoj angažman u **podupiranju, zaštiti i osnaživanju civilnog društva**.

Europa je ostvarila povijesni napredak u području rodne ravnopravnosti, od transparentnosti plaća i rodne ravnoteže u upravama poduzeća do ravnoteže između poslovnog i privatnog života te primjerenih minimalnih plaća. No, ima još dosta posla. **Planom za prava žena** uoči Međunarodnog dana žena 2025. utvrdit će se naša trajna predanost tim pravima i načelima.

Diskriminacija na temelju roda, invaliditeta, seksualne orijentacije ili rase nema mjesta u našem društvu, no mnogi su joj Europljani i dalje izloženi u svakodnevnom životu. Uključit ćemo ravnopravnost u sve politike i predstaviti nove strategije za **LGBTIQ osobe i borbu protiv rasizma**.

3.6. Globalna Europa: iskorištavanje naše snage i partnerstava

U globalnom kontekstu, u kojem je međunarodni poredak utemeljen na pravilima pod sve većim pritiskom, **EU mora biti odlučniji u ostvarivanju svojih strateških interesa**. To uključuje obranu naše trgovinske i gospodarske otvorenosti, koja je ključna za europsko blagostanje, te sveobuhvatnu ponudu EU-a u digitalnom području. Naš će glavni prioritet biti potpora Ukrajini u ruskom agresivnom ratu dok god to bude potrebno i angažman u borbi za slobodu Ukrajine. To možemo postići prije svega zadržavanjem kontinuiteta na putu prema stabilnoj i sigurnoj budućnosti Ukrajine u okviru proširene Unije.

Upravo se ispisuje novi scenarij za budućnost regije Bliskog istoka i sjeverne Afrike. EU mora pridonijeti tom procesu te ostaje predan osiguravanju pravednog, sveobuhvatnog i trajnog mira na **Bliskom istoku** na temelju dvodržavnog rješenja. I dalje ćemo se za to zalagati. EU također mora ojačati suradnju s Libanom, Jordanom, Irakom, Egiptom i regijom Crvenog mora te se nadovezati na napredak koji je već postignut u okviru strateškog partnerstva EU-a i zemalja Zaljeva. Moramo izgraditi novo partnerstvo sa Sirijom i revidirati strategiju o Iranu.

Cilj **Pakta za Sredozemlje** bit će jačanje suradnje u regiji i uzajamno korisnih partnerstava za obje strane Sredozemlja. Bit će usmjeren na ljude i na održiva ulaganja, gospodarsku stabilnost, otvaranje radnih mjesta, energiju, održivo upravljanje resursima, povezivost, sigurnost te migracije i mobilnost, na temelju zajedničkih interesa i vrijednosti.

Slično tome, potreban je novi strateški pristup za **crnomorsku regiju** kako bi se poboljšala stabilnost i otpornost.

Kao ključni partner u Aziji surađivat ćemo s Indijom na novom **strateškom programu EU-a i Indije**. Nakon posjeta Kolegija Indiji na početku mandata, tim novim programom osigurat će se sveobuhvatan pristup utvrđivanju područja od zajedničkog strateškog interesa i inicijativa koje će pomoći u osiguravanju tih interesa, u skladu sa zajedničkim prioritetima.

Uvođenjem strategije Global Gateway, i to na razini od *start-up* i *scale-up* poduzeća pa do mobiliziranja privatnog financiranja za održiva ulaganja u partnerskim zemljama, nastojimo ojačati svoje kapacitete za strateška ulaganja u partnerskim zemljama, posebno utvrđivanjem posebnih mjera politike koje se mogu primijeniti na razini EU-a kako bi se uklonile prepreke održivom financiranju u zemljama s niskim i srednjim dohotkom. Osim toga, u širem političkom kontekstu procijenit ćemo kako najbolje ukloniti uzroke nestabilnosti zemalja i

konteksta u okviru trenutačno raspoloživih proračunskih sredstava usklađivanjem politika i mobilizacijom svih relevantnih postojećih instrumenata.

3.7. Zajedništvo i priprema Unije za budućnost

U posljednjih pet godina Unija je započela ambicioznu preobrazbu i istodobno prevladala krize naše generacije u rasponu od pandemije bolesti COVID-19 do agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine i gospodarskih posljedica koje iz toga proizlaze. EU je donio revolucionarne propise za napredak u dvostrukoj tranziciji i jačanje naše otpornosti. Sada je ključno prioritzirati provedbu i osigurati da Unija bude spremna za budućnost, u financijskom i institucionalnom smislu, na temelju ojačanog odnosa s institucijama EU-a.

Komisija će predstaviti novi **dugoročni proračun EU-a** (višegodišnji financijski okvir). Bit će usklađeniji s prioritetima i ciljevima EU-a i usmjeren na područja u kojima je fleksibilno djelovanje EU-a najpotrebnije. Bit će jednostavniji i učinkovitiji, a sredstva će se bolje iskoristiti u cilju mobiliziranja dodatnog nacionalnog, privatnog i institucijskog financiranja.

Gotovo 21 godinu nakon najvećeg vala proširenja, s ciljem jačanja naše Unije procesom pristupanja koji se temelji na zaslugama, moramo biti spremni za novo proširenje. Zahvaljujući iskustvima stečenima u prethodnim proširenjima EU je sada bolje pripremljen za osiguravanje svoje uloge katalizatora napretka i da se Unija proširenjem i učvrsti. **Preispitivanjem politika prije proširenja** dodatno će se procijeniti posljedice i učinci proširenja na sve politike EU-a, utvrditi nedostaci u politikama, utvrditi mjere za pretvaranje izazova u prilike i istražiti mogućnosti za poboljšanje upravljanja i kapaciteta EU-a za brzo djelovanje kako bi naše politike nastavile ostvarivati rezultate i u proširenoj Uniji.

Komisija će **ojačati svoj odnos s Parlamentom i Vijećem**, osiguravajući transparentnost, odgovornost, poboljšanu komunikaciju i protok informacija. Svi povjerenici bit će prisutni u Europskom parlamentu, surađivati s državama članicama i sudjelovati u relevantnim sastavima Vijeća. U suradnji s Parlamentom brzo ćemo revidirati naš Okvirni sporazum i istodobno pojačati suradnju na rezolucijama donesenima u Parlamentu kojima se poziva na zakonodavne prijedloge na temelju članka 225. Ugovora o funkcioniranju Europske unije te ćemo propisno opravdati primjenu članka 122. tog ugovora u iznimnim i izvanrednim okolnostima.

4. Preispitivanje prijedloga koji čekaju dogovor Europskog parlamenta i Vijeća

Komisija je pomno razmotrila sve prijedloge koje su Europski parlament i Vijeće trebali donijeti na početku njezina mandata te je **procijenila treba li ih zadržati, izmijeniti ili povući** s obzirom na prioritete politike utvrđene za novi mandat i njihove izgleda za donošenje u bliskoj budućnosti. Komisija je pritom pomno razmotrila stajališta Europskog parlamenta i Vijeća.

Nakon te procjene Komisija namjerava povući 37 prijedloga za koje nije postignut dogovor i koji su zajedno s razlozima za povlačenje navedeni u Prilogu IV. Time se Europskom parlamentu i Vijeću omogućuje da iznesu svoja stajališta prije nego što Komisija donese odluku o tome hoće li nastaviti s planiranim povlačenjima.

Preostali prijedlozi u postupku navedeni su u Prilogu III.

5. Zaključak

Ova Komisija započinje svoj mandat u trenutku velikih globalnih previranja. Istodobno je taj trenutak i iznimna prilika za oblikovanje Europe sutrašnjice. Ovim Programom rada pokrećemo planirano djelovanje kako bismo **ostvarili ambiciozne ciljeve i prioritete politike** koje smo utvrdili za ovaj mandat. U njemu se iznose ključne strategije, akcijski planovi i zakonodavne inicijative koji će biti **temelj daljnjeg rada** tijekom ovog mandata kako bismo odgovorili na ambiciju izgradnje snažne, sigurne i prosperitetne Europe.

Inicijative koje ćemo predložiti, u kombinaciji s potrebnom **odlučnošću i jedinstvom**, pomoći će nam da se suočimo s izazovima koji su pred nama. Naša je Unija u više navrata pokazala što može postići zajedničkim djelovanjem. Ova će Komisija blisko surađivati s institucijama EU-a, nacionalnim i regionalnim vladama, privatnim sektorom, socijalnim partnerima, građanima i civilnim društvom. Udruživanjem snaga ojačat ćemo svoju Uniju i osigurati da djeluje ondje gdje donosi dodanu vrijednost i da ostvaruje težnje europskih građana, poduzeća i dionika.